

GRČKA KRIZA NEĆE PREĆI U SRBIJU

Autor: NN

MOŽEMO BITI TRI GODINE MIRNI?

Grčka kriza ne bi u naredne tri godine trebalo da se prelije na Srbiju, a pad evra u odnosu na dolar neće uticati na ekonomsku situaciju u Srbiji, ocenjuju srpski ekonomisti. Na panelu, na kojem su učestvovali ekonomisti Ljubomir Madžar, Goran Nikolić i Branko Radulović, ocenjeno je da bez obzira na sve nedostatke koje ima ta organizacija, Srbija nema alternativu ulasku u EU.

Profesor Madžar je kazao da grčka kriza neće u većoj meri uticati na srpsku privredu, posebno nakon pomoći koju je EU opredelila toj državi. – EU ne spasava Grčku iz milosrđa, već na taj način spasava sebe – kazao je Madžar, ocenjujući da bi se u suprotnom kriza iz te zemlje prelila i na neke druge zemlje EU. Ekonomista Goran Nikolić, međutim, smatra da EU delom spasava Grčku od bankrota i iz solidarnosti. On je ocenio da građani Srbije ne treba da se brinu ni za novac koji imaju uloženi u grčkim bankama ako one odluče da se povuku iz Srbije jer Narodna banka garantuje za uloge do 50.000 evra.

Radulović je ocenio da Srbiju tek čekaju problemi jer će početi da dospevaju nenaplaćene obaveze, i dodao da kriza ima i pozitivnih efekata, kao što je sređivanje javnih finansija i donošenje propisa iz oblasti fiskalne odgovornosti.

Ekonomisti su se saglasili u tome da Srbija nema alternativu ulasku u EU jer je ta organizacija, ipak, uređena, a Srbija će morati da ispuni određene uslove, koji će biti znatno stroži nego u slučaju Bugarske i Rumunije. Na panelu je ocenjeno i da pad evra u odnosu na dolar neće uticati na srpsku privredu, za razliku od Crne Gore, gde će se, kako je ocenjeno, odraziti pozitivno jer je 50 odsto crnogorskog izvoza u dolarima.

Antrfile:

ŠTETA OD GRČKE TRAGEDIJE POSREDNA

Autor: MIŠA LAKETIĆ

Ekonomisti o ugroženosti Srbije zbog ekonomske krize koja potresa Grčku

Miša Laketić

Beograd

Grčka kriza se neće preliti na Srbiju a naša ekonomija može da ima štete samo posredno, preko Evropske unije s kojom imamo veliku trgovačku saradnju, zaključak je Okruglog stola „Krizu EU i Srbija - ekonomski aspekti“. Međutim, ako Srbija ne sprovede reforme koje je kriza sada samo ubrzala, mogli bismo zbog svoje neodgovornosti da se nađemo u poziciji u kojoj je Grčka sada. Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubomir Madžar napomenuo je da je Unija pomogla Grčkoj zato što je time i sebe očuvala. „Nivo izloženosti evropskih banaka u Grčkoj je jako visok i zato je EU morala da pomogne. Neizgodno je što se sada može javiti moralni hazard, da i druge zemlje EU koje imaju problema a to su pre svega Portugal, Španija i Irska, na osnovu ovog primera misle da ne moraju puno da se trude i da će ih u svakom slučaju spasiti Evropa ako upadnu u krizu. Inače, na Srbiju bi ova kriza mogla da se odrazi i tako što će odložiti naše približavanje ka Evropskoj uniji“, rekao je Madžar. Kriza u Srbiji je bila najoštrija u oktobru 2008. i po mišljenju ekonomiste Gorana Nikolića, saradnika Instituta za evropske studije, najgore što može da se desi to je da se novac iz grčkih banaka povuče iz Srbije. „Međutim, postoji zaštita fondova koje je napravila EU, a isto tako, i NBS može da reaguje, tako da to ne može da bude faktor koji bi nas ugrozio. Ni slabljenje evra prema dolaru nas preterano ne dotiče jer najveći deo svoje trgovine obavljamo u evrima. Jedino u razmeni s Kinom i Rusijom koristimo dolare, ali kako dolar jača tako cena nafte pada, a to je sirovina koju najviše uvozimo iz ovih zemalja, tako da ni tu nemamo velikih gubitaka zbog pada evra“, rekao je Nikolić. Branko Radulović sa katedre za pravno-ekonomske nauke Pravnog fakulteta, smatra zabrinjavajućim to što privreda u Srbiji u ovoj godini neće biti u prilici da investira već će morati da vraća dospela dugovanja bankama. „Za nas je čak dobro što je nastala ova kriza, jer će nas ona naterati da sprovedemo reforme. Ne bismo pričali o fiskalnoj odgovornosti da nije bilo krize, nastavili bismo da pozajmljujemo pare iz inostranstva, baš kao i Grci, i njihov scenario bi nas sačekao za neku godinu“, rekao je Radulović.

Antrfile:

DINAR PAO PSIHOLOŠKI

Autor: S. MORAVČEVIĆ

Evropska valuta ponovo na istorijskom maksimumu i danas će na tržištu vredeti 100,90 dinara

NBS intervenisala sa 90 miliona evra, ali nije uspela da zaustavi novi pad domaće valute

EVRO je juče premašio psihološku granicu od 100 dinara, a i danas će nastaviti da raste. Nije pomogla čak ni intervencija Narodne banke Srbije, koja je juče u više navrata reagovala na međubankarskom deviznom tržištu i prodala 90 miliona evra. Ni ova rekordna, dnevna prodaja deviznih rezervi nije uspela da zaustavi pad domaće valute, tako da će zvanično evro danas vredeti 100,90 dinara.

To nije izazvalo paniku i u menjačnicama nije bilo veće potražnje za evropskom valutom. Tako se za evro juče plaćalo 99,50 dinara, a prodavao se po 101 dinar. Narodna banka Srbije je mišljenja da je skok evra regionalnog karaktera, a ekonomisti da je posledica prevelikog duga i visokog uvoza za koji treba da se obezbede devize. Novi pad dinara, negativno će se odraziti na sve građane koji su zaduženi kreditima sa valutnom klauzulom, jer će im rate dodatno porasti.

Od početka godine, prema podacima centralne banke, evro je oslabio za oko četiri odsto. U aprilu je zabeleženo čak i jačanje dinara od 0,50 odsto, ali je u poslednjih sedam dana, domaća valuta ponovo na nizbrdici. Potražnja za devizama je značajna, jer treba platiti obaveze prema inostranstvu. - Poslednja kretanja kursa su pre svega rezultat regionalnih kretanja - ističe Bojan Marković, viceguverner NBS. - Privremena nervoza investitora usled krize na nekim evropskim tržištima dovela je do njihove manje spremnosti da preuzimaju rizik u zemljama u regionu, što se reflektovalo u slabljenju valuta gotovo svih zemalja u regionu. Tako su u poslednja dva dana poljski zlot i mađarska forinta oslabili oko dva odsto. Za stabilnost dinara važnu ulogu će imati i pozitivna ocena revizije aranžmana sa MMF koja se očekuje tokom sledeće nedelje. Procena NBS je da trenutni nivo deviznog kursa ne ugrožava ostvarivanje našeg inflacionog cilja od šest plus - minus dva odsto na kraju 2010. i četiri plus-minus 1.5 odsto na kraju 2011. godine.

- Ne može se reći da je sadašnji skok evra, sezonskog karaktera, jer domaća valuta slabi konstantno - smatra Vladimir Vučković, ekonomista. - To što je evropska valuta premašila psihološku granicu od 100 dinara, nije ništa alarmantan. Ne bi trebalo da se odrazi na rast cena. Kurs je posledica stanja u našoj ekonomiji. Nisu u pitanju špekulativne radnje.

Antrfile:

GRČKA KRIZA

GRČKA kriza ne bi u naredne tri godine trebalo da se prelije na Srbiju, a pad evra u odnosu na dolar neće uticati na ekonomsku situaciju u našoj zemlji, zaključak je ekonomista Ljubomira Madžara, Gorana Nikolića i Branka Radulovića.

Oni smatraju da građani ne treba da se brinu ni za novac koji imaju uložen u grčkim bankama, jer Narodna banka garantuje za uloge.

PAD VREDNOSTI EVRA I GRČKA KRIZA NEĆE UTICATI NA SRBIJU

Autor: PRENETO

Osim mogućeg povlačenja dela kapitala nekih grčkih banaka iz Srbije, situacija u Grčkoj neće neposredno uticati na ekonomske prilike u našoj zemlji, ocena je učesnika okruglog stola „Krizu EU i Srbija – ekonomski aspekt“ koji je juče održan u Medija centru.

Domaće štedište u grčkim bankama su sigurne i ne treba praviti paniku u vezi s tim, a čak i u slučaju da se nešto nepovoljno dogodi postoje dva sigurnosna mehanizma – već uvedena državna zaštita depozita do 50.000 evra kao i obezbeđivanje novca za grčke banke preko evropskih izvora, ocena je ekonomista.

Ekonomisti smatraju i da pad evra u odnosu na dolar neće imati negativnih uticaja na kretanja u domaćoj ekonomiji, jer se robna razmena Srbije sa nekim velikim zemljama poput Kine i Ruske Federacije obavlja u dolarima.

Profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Ljubomir Madžar ocenio je da će paket pomoći Grčkoj od 110 milijardi evra, koji je odobrila EU kao vid pomoći toj zemlji, omogućiti da preživi, ali i da opstane sama EU. Prema njegovim rečima, EU je spašavajući Grčku 'prepoznala evropski interes', naročito nemačka vlada, koja se čak usprotivila svom javnom mnjenju, braneći evropsku ideju. „EU je spašavajući grčku, imala u vidu činjenicu da je nivo izloženosti evropskih banaka u Grčkoj veoma visok“, napomenuo je Madžar.

Ekonomista Goran Nikolić ocenio je da nema mesta velikoj zabrinutosti da će se situacija u Grčkoj dogoditi i kod nas, napominjući da su efekti krize iz oktobra i novembra prošle godine bili veći nego ove krize koja se trenutno dešava u evro zoni.

On je naglasio da je nivo kreditiranja privrede i stanovništva u Srbiji od strane grčkih banaka relativno mali i da jedino što može da se dogodi jeste da deo kapitala tih banaka 'ode' u Grčku. Nikolić je istakao da od četiri banaka koje posluju u Srbiji dve imaju „džang status“, što znači da mogu da se zadužuju samo po visokim kamatnim stopama na međunarodnom finansijskom tržištu. Tanjug

Antrfile: